

'TISJA PROGOVARA KROZ LIK SVOJE KĆERKE, A KROZ PRIČU SE DOTIČE DUHA SPLITA I NAČINA NA KOJI SE NEKADA ŽIVJELO'

Članovi ansambla Gradskog
kazališta lutaka u Splitu u predstavi
'Pita moja mama imate li jedno jaje?'

Hit predstava 'Pita moja mama imate li jedno jaje?' u
Gradskom kazalištu lutaka u Splitu, postavljena je prema
slikovnici Tisje Kljaković Braić, a mi donosimo priču

Piše: TINA JOKIĆ

Pita moja mama imate li jedno jaje?
Rečenica je to koju je svako dijete,
barem ono nekih starijih genera-
cija, makar jednom u životu izgovorilo.
Možda to nije bilo jaje, možda je bio pra-
šak za pecivo, mrkva ili kava. Jaje je ovdje
samo simbol nekih prošlih vremena kada
su se susjedi poznavali i bili bliski, a djeca

igrala na ulici. Zato je hit predstava "Pita
moja mama imate li jedno jaje?" u Grad-
skom kazalištu lutaka u Splitu, postavlje-
na prema slikovnici Tisje Kljaković Braić,
akademske slikarice i duhovite splitske
ilustratorice, istovremeno zabavna i
nostalgična te u njoj podjednako uživaju i
djeca i njihovi roditelji.

Nastavak na sljedećoj stranici →

Predstavu je postavio teatar Poco Loco u suradnji s GKL-om pod redateljskom palicom Renate Carole Gatic. U predstavi igraju glumci lutkari Milana Buzolić, Ivan Medić i Nina Vidan, a upravo oni pripovijedaju nam o scenskom stvaranju priče o djevojčici Nastji. "Tisja progovara kroz lik svoje kćerke, a kroz priču se dotiče duha Splita, ljudi koji žive u zgradama i načina na koji se nekada živjelo. Cijela scenografija zapravo su ilustracije iz slikovnice", započinje Ivan Medić, koji kao animator lutaka u GKL-u radi već 23 godine, dok Milana Buzolić, koja je u kazalištu dvije godine duže, ističe i slojevitā značenja koja predstava otvara.

"Split kakav je u predstavi možda u tom smislu više i ne postoji zbog tehnologije koja nam je na određeni način uzela živote. Ljudi su se otuđili jedni od drugih i zapravo više ne znaš tko ti je prvi susjed. Ovo je priča iz perspektive jedne djevojčice koja u zgradi nema vršnjaka, mašta o svemu i zabavlja samu sebe, ali i susjede, kao mnoga djeca tada. Djeca su danas izgubila naviku da se nalaze vani, da se druže na ulici", kaže Milana, a Nina Vidan, koja je u kazalištu lutaka na stalnom angažmanu protekla dva mjeseca, smatra kako je ova predstava na neki način apel djeci da se maknu s ekrana, jer djevojčica Nastja većinu svog vremena provodi pred televizorom, stvarajući u glavi priču o svom susjedstvu i maštajući o ljudima koji žive po stanovima.

"Predstava zaista ima jednu nostalgičnu notu za nekim prošlim vremenima kad su ljudi bili puno bliskiji. Kad dođemo igrati u manja mjesta u kojima ljudi još njeguju te međususjedske odnose, primjećujemo da djeca čak bolje razumiju predstavu, lakše se poistovjećuju. Ona je zapravo i prikaz jednog splitskog društva, od Bože Linčine kojemu je sve tlaka do gospođe Tapirke kojoj je frizura sve na svijetu i lažova Uholaza. A iako su sve neki specifični karakteri koje

možemo naći u našem podneblju, vjerujem da svaka zajednica ima neke svoje slične likove", kaže nam Nina, dodajući kako djeca u dobi od pet do šest godina najbolje razumiju predstavu, dok oni mlađi uživaju jer je raspjevana i dinamična.

"Vjerujem da predstava našoj publici na različitim razinama prenosi važne poruke. Puna je kvalitetnih songova za koje su zaslužni Ivana Đula i Milica Sinkauz, ujedno i autorice dramatizacije, dok je glazbu, uz Đulu, stvarao Luka Vrbanić. Odrasli će u predstavi vidjeti situacije iz svog svakodnevnog života u kojima se i oni osobno prepoznaju ili će prepoznati nekoga njima bliskog, kaže nam glumac lutkar Ivan Medić

"Danas mi se čini da je nemoguće da netko ode u susjeda i pita jedno jaje ili jednu kapulu. Mislim da bi danas i djeci i odraslima takvo što naprosto bilo neugodno. Mi starije generacije sve smo to doživjeli. A je li to i sada tako... pa mislim da i nije baš, možda u nekim manjim sredinama", kaže Milana. Njihov mali tim s predstavom je već gostovao diljem Dalmacije, a gdje god bi došli,

Vjerujem da predstava našoj publici na različitim razinama prenosi važne poruke. Odrasli će u predstavi vidjeti situacije iz svog svakodnevnog života u kojima se i oni osobno prepoznaju ili će prepoznati nekoga njima bliskog, kaže nam glumac lutkar Ivan Medić

vladalo je jednako oduševljenje. Dio cijele priče su i dva splitska pjevača, i to Mladen Badovinac iz TBF-a koji je dao glas pripovjedaču, ali i popularni Jole koji je i sam postao dio slikovnice, a time i predstave, i to nakon što se s obitelji doselio u zgradu u kojoj živi djevojčica Nastja. Glumci nam pak kažu kako je predstava za njih prilično zahtjevna jer su svih 45 minuta na sceni na kojoj se neprestano izmjenjuju pjesma, ples i dijalog. A tu su i kutije... "Ima toliko ilustriranih kutija koje su dio scenografije, a sve one stanu u ovu najveću. U principu, redateljica nas je prvo učila

Tisja Kljaković Braić rođena je 30. lipnja 1979. u Splitu. Završila je Školu likovnih umjetnosti – smjer slikarski dizajn. U travnju 2003. diplomirala je slikarstvo na Umjetničkoj akademiji u Splitu u klasi prof. Gorkog Žuvele. Svoja djela izlagala je na tridesetak skupnih izložbi te četrdeset samostalnih izložbi u zemlji i inozemstvu. Djela joj se nalaze u fundusu Moderne galerije u Zagrebu, Galeriji Sv. Krševana u Šibeniku te u privatnim zbirkama diljem svijeta. Članica je Hrvatske zajednice samostalnih umjetnika i Hrvatskog društva likovnih umjetnika. Autorica je hit-knjiga

matematiku i sistem kutija da bismo uopće krenuli u proces igranja i stvaranja same predstave. Kad smo to savladali, mogli smo prijeći na glumački posao", kaže nam Ivan, dok se Milana nadovezuje naglašavajući kako ima puno detalja kojih publika nije ni svjesna, a zapravo se točno zna koja kutija mora biti na kojem mjestu i u kojem trenutku. I Tisja, autorica slikovnice, koja je u predstavi autorica vizualnog identiteta, bila je na probama, a kako nam kaže mali tim kazališta lutaka, bila je iznimno zadovoljna onime što se napravilo.

"Nakon predstave najljepši je taj osjećaj pozitivne ispražnjenosti iako smo i umorni, naravno. U našim predstavama songovi ponekad znaju biti unaprijed snimljeni, ali u ovoj predstavi sve je uživo. Svih tih 45 minuta moramo dati sve od sebe da bi predstava bila dobra", kaže nam Ivan, dok se Milana i Nina nadovezuju kako sebi naprosto ne mogu dozvoliti da imaju loš dan.

"Boli te glava, imaš neki problem, ništa to, ostavljaj po strani sve ma kakva god kriza bila, razvučeš osmijeh i daš sve od sebe. Da možda iza zavjese nešto nije u redu, to znamo mi između sebe, ali djeca to ne smiju osjetiti. Pljesak na kraju izlazeći sve", kaže Milana, a Ivan ističe kako je ovu predstavu, baš zbog njezinog naglašene prpočnosti, tempa i dinamike lakše igrati u popodnevним terminima.

"Mi imamo jutarnju publiku. Prva predstava najčešće nam počinje u 9.45 sati, kad ti tijelo još nije budno, a ti trebaš biti u punom entuzijazmu, glas ti mora savršeno funkcionirati. Možeš se ti probuditi u sedam sati, može i kava dodati taj osjećaj budnosti, ali znanstveno je dokazano da kod mnogih ljudi maksimalna mentalna jasnoća i energija dolaze i do tri sata nakon buđenja. Moraš se naprosto nekako sam sa sobom 'dogovoriti' da si spreman na zabavu. To je najteži dio našeg posla, kad se gotovo doslovno iz kre-

veta ispalis na pozornicu", kaže nam Ivan koji unatoč tom malom detalju svoj posao ne bi mijenjao ni za jedan drugi. Svi procesi koji su tijekom stvaranja bili teški zaborave se kad dobiju dobar 'proizvod' i kad vide da djeca, pa i njihovi roditelji, uživaju.

"S vremenom ti ostane samo ono lijepo jer nakon većeg broja izvedbi predstava više nije ni teška. Imaš je u malom prstu. Mi smo specifično kazalište i mogu reći da bi mi najteže predstave bile one kada bi mi lutka bila jako zahtjevna. Svaka je lutka svoj entitet i svoja priča. Kad dobijete novu lutku u predstavi, ona je priča za sebe i morate nau-

minuta tu na pozornici. Ako igramo nekoliko predstava za redom, treba održati istu razinu koncentracije. Ipak, ova je predstava zabavna za igrati i vrijeme brzo prođe, to je možda čini lakom", kaže nam Nina, priznajući da radi svoj posao iz snova. Baš kao i Ivan i Milana. "Drago nam je, naravno, kad vidimo da su predstave rasprodane i da se traži karta više. Još mi je više drago kada vidim da ima puno odraslih u publici, koji dođu i bez djece. Oko svog posla najviše volim taj dio što mi je rad na svakoj predstavi nešto novo. Nije unificiran niti ponavljajući, ne mogu se zamisliti da sjedim u nekom

Kad dođemo igrati u manja mjesta u kojima ljudi još njeguju te međususjedske odnose, primjećujemo da djeca čak bolje razumiju predstavu, lakše se poistovjećuju. Ona je zapravo i prikaz jednog splitskog društva, od Bože Linčine kojemu je sve tlaka do gospođe Tapirke kojoj je frizura sve na svijetu i lažova Uholaza

čiti s njom raditi, morate je znati oživjeti, da ta lutka postigne maksimum koji može dati uz pravila koja nalaže struka", kaže Ivan. Nina pak smatra da težina neke predstave ovisi i o tome koliko u njoj imaš zadataka. "Meni je osobno lakše igrati bez lutke, kada koristim samo svoje tijelo jer njega najbolje poznajem. Lutku taj tren upoznaješ, a nisu ni sve lutke iste. Marioneta je iznimno kompleksna za animirati, treba ti i mjesec, dva, pa i tri da je svladaš. Ali samo tu lutku. Ako uzmeš neku drugu, proces ide ispočetka. Što imaš više zadataka, što je lutka zahtjevnija i što si više na sceni, to je teže. Nekad imaš jednu scenu i možeš otići predahnuti, ali, konkretno u ovoj predstavi, svih smo 45

uredu. Ovdje često radite s novim ljudima i različitim autorskim timovima, a ansambl se mijenja, tako da niste uvijek u istoj podjeli. Ta energija koju dajemo publici, ona nam se redovito vrati. Naravno, da bi ovaj posao mogao uopće raditi prvi preduvjet je da si ekstrovert", smije se Ivan, dok Milana u svom poslu vidi ono najposebnije. "Zadržala sam to dijete u sebi", zaključuje Milana. A upravo nas kazalište lutaka podsjeća da u svakome od nas još uvijek živi dijete, ono znatiželjno i otvoreno za čuda. Baš kao i djevojčica Nastja iz ove predstave, mašta je, pa i kad smo odrasli, važna za onaj unutarnji svijet, u kojem se i dalje treba smijati bez razloga i vjerovati u nemoguće.

